

GAZETA TRANSILVANIEI

ZIAR POLITIC NAŢIONAL

ABONAMENTUL
 Pe un an . . . 24 Cor.
 Pe o jum. de an 12 "
 Pe trei luni . . . 6 "
 Pentru România şi străinătate:
 Pe un an . . . 40 lei
 Pe o jum. de an 20 "
 TELEFON N° 236.

REDAŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
 Târgul Inului Nr. 30
CONDICIILE
 se primesc la adm. în
 traie. Preţul după taxă
 şi învoială.
 Manuscrisele nu se în-
 napoiază.

Un document al vremii.

Textul scrisorii adresată de prim-ministrul contele Tisza Metropolitului Meşianu, în traducere românească.

Budapesta 23 Sept. 1914.

Excelenţa Voastră, Ilustrissime d-le Arhiepiscop-Metropolit!

Apariţiile înfrăţitoare, cari, la izbucnirea războiului ce ni s'a octroat, au dat o dovadă atât de splendidă despre solidaritatea Românilor din Ungaria cu interesele etnice ale Monarhiei şi ale naţiunii ungare, pe care continuarea lor îmbucurătoare atât pe câmpul de luptă precum şi în tăcuturile patriei noastre înalte de Români.

Săgeţile compatrioţilor noştri români curge împreună cu sângerile noastre pe câmpul de luptă. Vitejia şi-a frăţietatea noştri români se manifestă în faptele strălucite de arme ale armatei noastre. Români războiului nostru suportă în armonie frăţească cu Ungarii încredinţându-se războiului.

Contrastele trec pe lângă noi fără să ne frică şi ne stăpînă una în sentimentele noastre ale iubirii de patrie şi ale jertfei patriotice de bună voie.

Această ofertă un tablou înstrăcurător pentru fiecare patriot de bună credinţă şi cu atât mai îmbucurător cu deosebire pentru acei cari de lungă vreme au fost propovăduitorii comunităţii de interese a raselor maghiare şi româneşti cari au lucrat pentru obţinerea unei înţelegeri căutând să promoveze iubirea şi încrederea reciprocă.

Excelenţa Voastră nu sunteţi numai necorul clerului român înalt, nu sunteţi numai capul bisericii române greco-ortodoxe, ci, în urma înălţării voastră pe lângă Excelenţa Voastră sunteţi şi un profet al dragostei, păcii şi concordiei. Ştiu, că expresiunea bucuriei mele, a speranţei mele şi încrederea mea va provoca în sufletul Excelenţei Voastre un ecou şi în consecinţă o prilegere corectă. Excelenţa Voastră n-a urărit numai cu simpatie înălţările mele desăvârşite. În interesul unei încrederi deplină şi a unei armonii şi concordii complete, ci în deosebit înălţările mele am putut observa adeseori mână gata de ajutor a Excelenţei Voastre. Şi când a trebuit să întrerup acţiunea mea, fără a fi ajuns încă atât de mult dorită de mine, eu fost împărtaşit de Excelenţa Voastră nu numai de mulţăminte şi

recunoştinţă de Excelenţa Voastră m-a încurajat să lupt neclintit mai departe pentru această ţintă superioară.

Am sentimentul, că în atmosfera mai purificată şi neblită a vremurilor mari actuale a sosit momentul favorabil.

Serbările de înfrăţire, cari au împreunat în numeroase localităţi ale ţării inimile Maghiarilor şi Românilor într-o rugă eucernică şi într-o hotărâre înălbătescă, nu sunt apariţii izolate. Aceste sunt simptomele evoluţiunii sufletului, simptomele marelui adevăr, că atunci, când suntem puşi în faţa problemelor existenţei, conştiinţa identităţii intereselor noastre de viaţă şi, ca o urmare firească a acesteia, sentimentul de cameraderie al dragostei şi al încrederii, trecând peste orice divergenţă, va ajunge să-şi spargă drum cu putere elementară.

S'a născut acea stare sufletescă, care este prima condiţie de viaţă a unei viitor mai frumos şi mai bun. Înaintea de toate este doar necesar, ca să considerăm pe Români ca pe camerazi, tovarăşii şi fraţii noştri, a căror progres să ne umple cu bucurie şi căroră să le stăm într'un ajutor în dragoste frăţească în toate greutăţile vieţii.

Acum, în ceasurile crizei şi ale pericolului Româniina s'a dovedit ca fraţii ai noştri adevăraţi. Noi, Maghiarii ştim şi răspundem la această atitudine, la acest fapt clar şi lămurit trebuie să aducem pe toate terenurile fructele sale, atât în ce priveşte interesele materiale şi culturale ca şi în genere ajungerea la valoarea Românilor.

Aceste sunt consecinţele automatische ale atitudinii actuale a Românilor. În ele vede, aşezându-se gajul unui viitor mai bun. Ele sunt garanţia, că Români pot să conţină în exerciţiul liber al drepturilor lor la bunăvoinţa întregii societăţi maghiare, iar în raziunile lor etnice să se simtă întru adevăr bine în patria comună.

Aceiaşi apariţii ne încurajează însă la măsuri şi mai estinse. Ținând cont de faptele actuale ale Românilor, pot fi luate în mai mare consideraţiune şi dorinţele lor referitoare la instituirea statului.

În convorbirile avute nu de mult s'a dat expresiune acestor dorinţe cu deosebire în trei direcţii. S'a

cerat o reviziune a legilor şcolare într-o direcţie mai favorabilă pentru şcolile confesionale, precum şi un anumit uz al limbii româneşti în faţa autorităţilor statului şi în fine o revizuire atare a legii electorale, care ar deschide un câmp mai larg pentru activitatea politică a conţătenilor noştri români.

Graniţa trasă în cele mai multe declaraţii publice a fost considerată de prea îngustă şi înţelegerea dorită în mod cinstit din ambele părţi nu s'a putut înfăptui, fiindcă în situaţia de-atunci n-am putut trece peste această graniţă.

Şimt, că astăzi putem merge cu un pas mai departe, fără a atinge întru nimic punctele de vedere maghiare de stat şi naţionale. Poate fi luat în vedere o reformă a legii şcolare, care ia în considerare dorinţele conţătenilor noştri nemaghiari în ce priveşte şcolile lor confesionale. Mai de parte putem asigura prin dispoziţii de legi folosirea limbii materne în contactul nemijlocit cu autorităţile statului şi în fine poate fi supus unei revizuirii legea electorală care să aşeze reprezentanţa politică a Românilor pe o bază mai echitabilă.

Astfel s'ar regula chestiile principale, cari au stat în calea unui deplin acord. Să iese însă numai la iveală aceiaşi simpatie şi aceiaşi prevenire şi din cealaltă parte, pentru ca astfel să se delature din drum ultimele piedeci ale unei armonii depline.

Excelenţa Voastră, Ilustrissime d-le Arhiepiscop-Metropolit!

Am sentimentul, că acum, când fapte publice împlinite şi absolut incontestabile au dovedit colaborarea credincioasă a Românilor în zilele mari ale luptei şi pericolului, că acum, când nimeni nu va putea vedea în cuvintele mele premisele sau chiar preţul de cumpărare al jertfelor patriotice deja aduse, că acum când fiecare prevenienţă poate fi luată drept o recunoştinţă meritată ulterioară, că acum a sosit timpul faptelor pentru noi, anteluptătorii păcii şi ai concordiei între naţionalităţi. Mie mi se impune iniţiativa şi răspunderea. Le iau asupra-mi în conştiinţa, că trăim momente istorice, a căror atmosferă înfrăţitoare topeşte metale reci şi tari făurind din ele un element nou, puternic şi mai nobil, care să braveze orice proces de descompunere. Mă

îndrept către Excelenţa Voastră cu rugărea, a binevoi să sprijinească acest lucru sfânt cu toată greutatea cuvântului său şi cu toată puterea personalităţii sale.

Cu expresiunea consideraţiunii mele distinse rămân al Excelenţei Voastre devotat

Tisza m. p.

Răspunsul Metropolitului Meşianu.

Sibiu 23 Sept. 1914.

Excelenţa Voastră, Ilustre d-le contele

În posesiunea scrisoarei preţioase a Excelenţei Voastre mă grăbesc să dau expresiune bucuriei mele sincere, că Excelenţa Voastră şi guvernul ungar sunt dispuşi a împlini dorinţe vechi echitabile ale poporului român, cari formează condiţiile prealabile ale binelui şi progresului cultural al său. Recunoaşterea şi simpatia Excelenţei Voastre pentru poporul român, care a dat în zilele de grea încercare dovezi atât de strălucite despre credinţa sa în rege şi patrie, stărneşte un ecou viu în sufletul meu. La opera nobilă, care doreşte să cultive şi să asigure concordia şi armonia sufletelor, întind bucuria mea de ajutor în speranţa, că această operă va aduce roade bogate şi va pune cu ajutorul Domnului fundamentul unui viitor mai frumos şi mai fericit.

Cu veneraţiune sinceră al Excelenţei Voastre devotat.

Meşianu m. p.

Voci de presă.

Ziarul „Neues Pester Journal” scrie sub titlu „Pacea Internă”: Să primească românii concesiunile făcute de contele Tisza cu aceeaşi inimă curată, cu care le-au fost oferite de unguri. Aceste concesiuni ne dau posibilitatea ca în cazul când soldaţii noştri eroi vor învinge să putem lucra cu toţii, în armonie, indiferent de limba ce-o vorbim şi de naţionalitatea careia aparţinem pentru binele patriei comune.

Organul opoziţionist „Budapest” scrie sub titlu „România şi patria comună”: Astăzi, în aceste timpuri istorice s'a petrecut un eveniment istoric deosebit de mare. Aceste trei documente sunt de o foarte mare importanţă şi au un adânc înţeles: ele anunţă comunitatea de sentimente cu românii noştri în aceste timpuri de grea încercare şi sunt un act de înţelegere şi perfectă recunoaştere a mărimii jertfelor cavalerice ale românilor, cari sunt camarazi noştri în primejdie.

„Pesti Naplo” scrie că pentru români se va face o modificare a legii electorale care în timpul războiului nu s'a făcut pentru proletarii maghiari.

Ziarul radical „Vilag” constată că acest război mondial a provocat în genere mari schimbări şi în poziţia internă a statelor, fapt care şi-a găsit expresiunea, de la început, în atitudinea socialiştilor.

Astăzi s'au publicat în Ungaria trei documente cari sunt introducerea unei epoci de mari schimbări.

Contele Tisza a publicat acum aceste trei documente, cari conţin hotărâri, pe care le luase de mai înainte şi a căror realizare o amânase pentru timpuri mai pacifice. Acum însă când solidaritatea frăţească a românilor s'a manifestat atât de puternic şi ziua pentru aplicarea acestor hotărâri.

Oficiul „Pester Lloyd” arată importanţa concesiunilor făcute de contele Tisza românilor şi încheie spunând că având încredere în guvern salutar, cu bucurie tendinţa acestuia de a lega şi mai strâns soarta naţionalităţilor prin satisfacerea cererilor acestora.

„Budapesti Hirlop” scrie că deşi în chestiunea de naţionalităţi are un punct de vedere opus cu al guvernului, necunoscând detaliile nu poate critica intenţiile contelei Tisza.

Dacă primul-ministru crede că experienţele făcute în cursul războiului îl îndreptătesc în credinţa că va putea să dea tendinţei naţionalităţilor o direcţie mai bună ca până acum, atunci vom însoţi cu răbdare realizarea acestor intenţii ale lui. Dacă s'ar înşela însă, atunci vom putea trage învăţăminte preţioase.

Glorie românească.

România a trimis — după cum scriu ziarele — o comisiune militară în statul Illinois al Americii de nord, ca să cumpere deocamdată 20 milioane de cartuşe pentru puştile Manlicher ale armatei române.

Ştirea ar trebui să umple de mândrie pe tot românii. Comisiunea militară română în Illinois: ceva impunător. Douăzeci de milioane: ceva mare.

D-nul Iorga ştie undeva că un popor nu este tare când cineva îl creşte tare, ci când el îşi simţete adevăratele trebuinţe şi se năzuieşte ca din puterile proprii să-şi îndealească acele trebuinţe.

Că România are trebuinţă de armată, e fapt. Până la înfrăţirea paşii universale va mai curge niţică apă pe Dunăre.

Asemenea e clar, precum am arătat altădată, că îndeosebi ostenţii români ar putea îndeplini rolul civilizaţiei vechiului legionar roman. Cu disciplina militară în scurt timp s'ar ridica poporul românesc din starea în care se află şi în scurt timp s'ar schimba suprafaţa ţărilor locuite de el. Cincizeci de ani şi mai avea altă civilizaţie, altă cultură, alte aspiraţii. Forţele colosale cari acum distrug, pot şi construi. Energiile

Scrisoare de pe câmpul de luptă.

Cu mare încredere aşteptam să vă scriem din primul nostru război, dar războiul de pe câmpul de luptă a fost atât de dur încât...

Eri s'au împlinit 2 săptămâni de când ne-am apucat să ne hărţuim din nou. Şi cloacă asta parcă-i înălbătescă şi el tare şi noi tani, ne împuşcăm reciproc cu gloanţele măgăreşti. Sunt probabil mai mulţi decât noi, dar avem nădejde că-i învingem. Armasa noastră este foarte bine măturată şi de probe de mână şi în război.

Suntem între Chyrow şi Sambor. Dugmanul e în şanţuri întărite, adânc şi foarte încălzit, dar îl dau focul nostru de haec, căci nu-şi scoate din capul de sub cămaşa de apărare şi duşiele salvele noastre asupra lui. Iar gloanţele noastre îl strică rău. Avem şi noi răniţi, e interesant însă, că cei mai mulţi sunt răniţi la mână sau la picioare. Un prizonier rus ne povestea — sunt şi români între ei — că duc mare groază de infanteria noastră, că ştie bine şi nimereşte tot în piept sau în cap. Acelea prizonieri întrebă, că de ce ei în linie lor de foc, a să-

puna că şed, povestesc şi dorm, iar cari nu mai pot dormi se pun şi puşcă, puşcă mereu. Unde? În câtrău? În sus. Puşcă în sus, căci glonţul se duce, vâje şi-i strică somnul duşmanului.

Alţii — şi deopotrivă şi de alta — culeg noaptea crumpe şi au de unde, căci pe aici parcă a plouat Dumnezeu crumpe. Găseşti crumpe şi-n vârful muntelui, dar şi-n grădina de flori din oraş.

Linile de foc sunt foarte aproape una de alta. În unele locuri nu-s mai departe ca 50 de paşi. S'a întâmplat astfel în una din nopţile trecute, că vre-10 feciori dela Regimentul vecin (70) sau dus după crumpe în apropiere. Au văzut însă de partea cealaltă încă nişte tovarăşi culegând. S'au uitat bine. Erau vre-o 16 Ruşi. Şi unul şi alţii neamăşi l-au văzut şi Ruşii pe ai noştri şi... s'au pus ambele părţi pe răz. Dintre ai noştri unul a scos o conservă de carne şi i-a chemat. Fără a aştepta deus chemare Ruşii s'au apropiat şi s'au pradat. Ştiu se vede, că în noi oduc bine prizonierii.

Cum e şi firea asta omenească! Se învaţă omul cu năcazul ca ţiganul cu foamea. Suntem în păduri, îngroşaţi în pământul umed. Plouă peste

noi şi ploaie şi gloanţe şi... trăim... Năcazul pe unul tuşad. Răceala intră cu început, ca să nu mai iasă sau să nu iasă curând.

Mi-e năcaz însă pe corbii ştia flămânzi, că ne dau mereu târzoale. Se lasă până asupra noastră atrăşi de sângele vărsat, ne văd mişcând şi croncând repede, supăraţi pe noi, o, fălăme mai departe.

O căprioară, alungată din culcuş şi îngrozită de atata bubuit, cu ochii împănjenţi, trece pe lângă noi în salturi repezi. Era să calce peste un fecior. Căţă spaimă pe el! Fişca de noroc, că mă omorâ şi nebun. Credeam zău, că o şi de Măscuşi pe mine.

În 21/X la 3 oare dim. cu tot frigul de pe aici, obicinuiţi şi nouii cu buibutul tunurilor, s'au pus să-l imitate. A durdait de 3 ori de s'a cutremurat pământul. Ni-se părea că-i semn ceresc.

E bua şi războiul câte-odată, căci mai dă omului prilej să se gândească la Dumnezeu. Ţie drag să-i veni pe toţi rugându-se în continuu lui Dumnezeu şi cerându-i ajutorul. Lipsesc de aici viţurile din trecut. Toţi sunt buni, altruişti şi plini de evlavie. Doamne ţinele năravul!

Se scutură frunza. Dinspre Răsărit-Miazănoapte suflă vântul rece siberian. Ploile se ţin lanţ. Sufletul ni-se umple de îngrijorare şi se îndreaptă asupra viitorului: »Necuprinsă taină».

Când se va sfârşi şi daravera asta? Şi cum se va sfârşi? Sufletul meu e prea mititel ca să răspundă. Răspundă cei chemaţi!

Din aforismele lui Schopenhauer.

Relative la înţelepciunea în viaţă.

Ispitirea simţurilor tale priveşte-o răzând ca de o cursă ascunsă, care ţi-o întinde un răuvoitor.

Noi ne preţuim, de obicei, după orele cele mai bune, şi mai senine ale vieţii noastre; iar orele turburi, întunecoase şi nemeritee le socotim străine de noi. Aducerea aminte a celor dinţii ar trebui să ne înveţe a ne purta în orele turburi; iar din acestea să învăţăm modestie, cumpăt şi toleranţă.

În relaţiunile cu oamenii e mai prudent a te încrede în averea, puterea, vaza şi ţăria ta, decât în adevărata valoare morală. Ie şi valoarea morală e mai preţioasă decât toate celelalte bunuri.

Dacă norocul îţi este priincios şi ţi dă mai mult decât altora, fii vesel, nu fi gelos pentru bucuriile dăruite; ci le priveşte ca un fud al unui domn capricios, şi le întrebunţează cu înţelepciune şi bunăţate.

Ca merinde pentru călătoria vieţii trebuie să ai şi o bună doză de resignaţiune, care s'o estragi din speranţele amăgite; şi aceasta cu cât mai curând cu atât mai bine pentru restul călătoriei.

O pierdere neprevăzută o atribuiţi de obicei întâmplării, iar nu împrejurărilor cari au determinat-o; şi de aceea nu este cu atât mai dureroasă. Mai de grabă am afla mângâiere, când am socotit însăşi averea binelui pierdut ca un efect al întâmplării.

M. S.

carl acumă consumă, pot și produce. Atâră de direcția în care se lasă să evolueze.

În acest sens, mândria noastră românească ar fi mai deplină, dacă comisiunile militare române nu ar fi stătute să alerge peste mări și țări, cartușele trebuitoare fabricându-se acasă. Aceșoi fabricațiune am dori pentru arme și pentru tot echipamentul armatei. Bine înțeles, că nici acasă nu ar fi mântuitoare fabricațiunea străină, ci numai lucrul românesc.

În zilele regretatului Vlaicu stăruit-am chiar și în coloanele acestei reviste, să se înființeze în România un **Stabiliment Vlaicu**, pentru lucruri trebuitoare în primul rând armatei, aducând exemplul stabilimentul *Skoda* din Pilsea. De ce nu s'a înființat? Fiindcă cei mari și tari sunt mult mai îndolenți, decât să se entusiasmeze pentru adevărate probleme de cultură și progres. Zicea odinioară și Ion Ghica (Convorbiri Economice, pag. 640 - 1).

»Crezi tu că suntem considerați în lumea civilizată pentru că invităm Europa să vie să vadă pe malurile Ia-lomței optezese mil de puști bune, fabricate la Providence, câteva tunuri din turnăria dela Essen și optezese mil de flăcăi cu ochi vii și frumoși, îmbrăcați de sus până jos cu postav nemțesc, în pânză de Brașov și cu piele de Peșta, aruncând în vânt praful și cartușe aduse dela Paris?»

Oare ce se va fi îmbat de pe timpul când scria Ghica șireie precedente (1876)?

Se vor fi schimbat multe idei și situații politice, dar producțiunea industriei românească puțin va fi progresat. Cel mult, ca în loc să se comandeză cartușele la Paris, acumă se comandeză în Iliria.

Nu întâdar, regele Carol lăsat-a fundația de 3 milioane pentru o Școală industrială în București.

Ne trebuie învățătură și voință. Numai prin aceste vom ajunge la glorie națională.

Rev. Econ. Gavr. Todica.

Avansamentul dia 1 Novem. a. c.

Inalțări în armata comună.

Monitorul oastei Nr. 79, apărut altăieri publică o serie lungă de înalțări în armata comună austro-ungară, în care găsim și pe următorii ofițeri români:

La arma infanteriei au fost avansați:

La gradul de colonel: Victor de Moga la regim. de inf. 50 și Iosif Crehan la regim. de inf. 36.

La gradul de locotenent-colonel: Corneliu Cosgaria reg. de inf. 51.

La gradul de major: Aurel Păcuraria reg. de inf. 85. Procopie Cărdăș bat. de vânători Nr. 1 și Dumitru Bardosi la regim. de inf. 29.

La gradul de căpitan: Iosif Covrig din regim. 85, Nicolae Benția regim. de inf. 2, Iustin Hossu regim. de inf. 43, Ștefan Cojocaria regim. de inf. 41, Ladislau Doboș reg. de inf. 67, Octavian Bresca reg. de inf. 7, Anton Șergariu reg. de inf. 79, Basiliu Băncescu reg. de inf. 63, Gheorghe Rimbaș, reg. de inf. 63 și Nicolae Șandor reg. de inf. 34.

La gradul de locotenent: Ștefan Crișan din reg. de inf. 37.

La gradul de sublocotenent: Iosif Ciontoș reg. 31, Michail Popa reg.

37, Petru Clucur reg. 64 Dr. Martin Drăgan reg. 95, Ioan Voina bat. de vânători 28, Alexandru Stoinescu reg. 29, Alexandru Turcu reg. 64, Ioan Șistovețan reg. 64, Dr. Valentin Boga reg. 64, Dan Voina reg. 51, Ioan Olariu bat. de vânători 23, Dr. Demetriu Mangra reg. 37, Sever Sporea reg. 43, Dr. Gheorghe Trif reg. 63, Dr. Tertullu Mihail reg. 63, Victor Bugar reg. 43, Emil Declu reg. 43, Anton Popp reg. 91, Dr. Iosif Gera reg. 46, Cornel Trojan reg. 95, Ilie Cinciruc reg. 30, Basiliu Majca reg. 15, Ioan Glingar reg. 54, Dumitru Socolean reg. 41, Ioan Novac reg. 17, Dr. Simon Câmpean reg. 2, Ioan Balesa reg. 2 Iosif Reut reg. 3, Dr. Ioan Daru reg. 37, Iosif Lebedă reg. 40, Victor Bodnărescu reg. 41, Iosif Manu reg. 51, Alexandru Maroși reg. 65 și Eugen Clorogariu reg. 51.

La arma artileriei:
La gradul de colonel: Iosif Stepanescu reg. de art. 21.

La gradul de locotenent: Michail Pologariu reg. de obuz. 10, Teodor Băcean reg. de art. 13, Luca Paica reg. de art. 10 și Victor Aresin reg. de art. 33.

La gradul de sublocotenent l. r.: Salvator Jurca div. de art. 7, Gheorghe Boloban reg. de art. 15, Corlian Ștefan reg. de art. 36, Teodor Gribovski reg. de art. 37, Nicolae Lupu reg. de art. de cetate 4, Iosif Dragula reg. de cetate 6.

La arma cavaleriei:
La gradul de căpitan: Eugen de Iacovici reg. de husari 12, Anastasiu Safrano reg. de busari Nr. 1.

La gradul de sublocotenent l. r.: Alexandru de Mocsonyi reg. de draconi 6.

La trupa sanitară:
La gradul de locotenent: Iosif Drimba secția sanitară Nr. 21.

Medici militari:
La gradul de medic-major Dr. Emil Pop reg. de art. 34.

La gradul de medic-locotenent Dr. Emil Sita.

La gradul de medic-locotenent l. r.: Dr. Virgil Cenariu reg. de inf. 31, Dr. Marian Mareș reg. de art. 42.

La gradul de medic-asistent l. r.: Dr. Ștefan Albu reg. de inf. 64, Dr. Florian Mathieu reg. de art. 15, Dr. Leonin Muntean și Dr. Vespasian Paulicu la spitalul garnizoanei 1, Dr. Michail Lupaș la spit. garn. 8, Dr. Basiliu Pasca la sp. garn. 11, Dr. Victor Simu la sp. garn. 12, Dr. Demetriu Tirnea la sp. garn. 13, Dr. Corneliu Potoran la sp. garn. 16, Dr. Iuliu Roman la sp. garn. 20, Dr. Ladislau Pintea la sp. garn. Nr. 21, Dr. Mihail Mocanu și Dr. Petru Viad la spit. garn. 22, Dr. Victor Grosa la spit. garn. 24.

La contabilitate:
La gradul de căpitan: Emanuil Florea reg. 64.

La gradul de locotenent: Nicolae Peca reg. de inf. 57.

Președintele camerei turcești la București. Din București se anunță că aici a sosit președintele camerei otomane, Hasim, în misiune diplomatică.

China și Rusia. Ziarul Tagblatt din Copenhaga primește următoarea știre:

Gvernul Rusiei a protestat la Peking în contra concentrării de trupe puternice chineze la granița Mancuriiei.

SITUAȚIA pe câmpul de războiu.

Azi dimineață am primit dela biroul de presă al prim-ministrului următoarele comunicate oficiale telegrafice:

Luptele din sudul Monarhiei.

Budapesta, 9 Nov. n. Pe câmpul de luptă dela sud operațiunile noastre decurg favorabil în toate privințele.

Ofensiva noastră pe linia Gîsnica a dat de o rezistență foarte vehementă din partea inamicului adăpostit în pozițiile bineînțarite de sub coastele munților.

Luptele de trei zile de pe linia Losnica-Krupanj Lyub via s'au sfârșit acum cu succesul nostru deplin.

Dușmanul a avut aici armata 3 de sub comanda generalului Pavel Sturm, armată, care consta din 6 divizii sau în total 120,000 de oameni. Aceste trupe sunt încă de eri în retragere înspre Vujevo, după ce și-au pierdut pozițiile, pe cari și le-au apărat vitejește

Armatele noastre victorioase au ajuns eri seară până la înălțimile, ce dominează Losnica dinșora răsărit și până la patou numit: Sokolska-Planina. Spre sud st dea Krupanj avem o mulțime de prizonieri și muniții capturate.

Amănunte lipsesc.

Luptele anglo-franco-ruso-germane.

Budapesta 9 Nov. n. Marele stat major german comunică oficial cu data de azi:

Eri după amiază s'a deschis din nou un foc de pe mai multe vase dușmane asupra arșei noastre drepte, dar artileria noastră a pus îndată pe fugă aceste vase.

Repetițiile erumperi nocturne ale dușmanului, întreprinse în contra noastră din Nieupori au dat toate fiasco.

Ofensiva noastră dela Ypres, progesează mereu cu toată rezistența extrem de energică, pe care o opune inamicul.

Spre sudvest dela Ypres am respins contra-atacurile inamicului luându-i prizonieri câteva sute de oameni.

Atacurile îndreptate de puternice forțe de ale Războiului nostru în răsărit, spre nord dela Wysytolo, le-am respins pe toate cauzând inamicului pierderi însemnate și capturându-i mai mult de 4000 de soldați și 10 mitralieze.

Războiul cu Turcii.

Constantinopol 9 Nov. n. Turcii au evacuat localitatea Moskhonissia.

Atena 9 Nov. Două torpiloare engleze au bombardat stațiunile turcești de marconigrație: Sarmasati și Ajasmandi.

Atena 9 Nov. n. Turcii au scufundat în apropiere de Aivall un mic remorcher grecesc, care naviga sub steag englez.

Smirna 9 Nov. n. (Via Atena) Aici și în Vurla e mare panică. Grecii se refugiază în masse. (A. T. U).

Franta pentru Sărbia.

Franta a acordat Sărbiei nu avans de 50 milioane franci. Suma acordată a și sosit la Niș.

Datorița națiunii.

Sub titlul de mai sus ne trimite biroul de presă al ministrului președinte următorul comunicat pentru a-l publica de urgență.

Războiul, în înțelesul de azi al cuvântului, costă mult, foarte mult. Să ne gândim numai la echipamentul splendid al soldaților noștri, la armele și munițiile lor perfecte, de prima calitate și ne vom putea face face ideile, ce sumă oribilă de bani costau toate acestea. Veghile bune, cari sosesc de pe câmpul de războiu le putem mulțumi nu numai eroismului soldaților noștri, ci și faptului că comandamentul nostru militar are — abstrăgând dela vitejii soldați — tot la dispoziție, ceea ce se cere într-un războiu modern pentru câștigarea biruinței.

Gvernul s'a îngrijit la timp de tot, ceea ce li lipsește în războiu bravei noastre oștiri. Numai faptului acestuia li putem mulțumi, că izbucnirea repentină a războiului mondial ne-a aflat pregătiți pe deplin. Războiul acesta însă care la proporții tot mai mari pretinde noul și noul mijloace materiale ceea ce l'a determinat pe guvern să contracteze împrumutul de războiu pentru a face față acestor cheltuieli.

Acum e rândul națiunii, ca să-și împlinească o datoriță față de sine însăși. E datorița fiecărui maghiar ca — după cât li stă cu putință — să-și facă parte din subscrierea obligațiilor.

Împlinirea acestei datorițe însă nu înseamnă că ar fi tocmai o jertfă deoarece emisiunea și condițiunile de subscriere ale acestui împrumut prezintă atâtea favoruri, încât — putem afirma cu siguranță! — decând e lumea nu s'a mai ivit o atât de strălucită ocazie pentru plasările de capital ca și aceea, pe care ne-o prezintă împrumutul de războiu.

Împrumutul e de 6%, în realitate însă el aduce un venit și mai mare, deoarece semnatorii primesc obligațiunile pe un preț sub valoarea nominală a acestora. Având în vedere însă, că statul răscumpără peste 5 ani de zile aceste obligațiuni cu valoarea lor nominală, aceste depuneri prezintă nu numai un surplus la camete, ci și un câștig real la capital.

Dealtmintrelea și condițiunile de semnare sunt extraordinar de avantajoase. Vom aminti numai, că băncile sunt îndatorate, ca să pună la dispoziția deponatului ori-ce sumă de depuneri, ori în cont curent, pe cari acesta le întrebuințează spre semnarea obligațiilor și cari bani ar fi dealtmintrelea supuși dispozițiilor moratorului. Banca austro-ungară, precum și Casa împrumutului de războiu dau împrumuturi lombard de 5 1/2% și pe obligațiunile secestrate.

Locurile de subscriere sunt Casele de păstrare postale, precum și toate filialele lor, apoi, toate oficiile postale și percepționale, Banca Austro-Ungară și toate filialele ei, Insoțirea de credit regnicolară centrală și filialele ei și în fine toate băncile mari din Budapesta și Zagreb.

Așa dar locurile de subscriere sunt accesibile ori unde. În ori-care local de subscriere se pot primi informațiuni referitoare la condițiile de semnare și emisiune.

Diferiții titluri variază între 50 de coroane și 10,000 de coroane. Fapt interesant, întru cât pot lua parte la subscrieri și oamenii mai puțin avuți, căci doar pentru 50 de coroane (eventual și sub valoarea nominală de 50 cor.) se poate căpăta o obligațiune întregă.

Sistemizarea titlurilor de 50 de coroane dovedește vederile democratice

ale guvernului, deoarece-ce aceste dispoziții sunt binevenite, ca să poată face cunoscute și proprietarilor mici avantajele plasării capitalului în hărțile de valoare solide.

În general putem spune, că această emisiune se face în condițiile cele mai favorabile și are în vedere interesul atât al capitalului mare, cât și al celui mic.

Așadar la dreptul vorbind guvernul nici nu cere jertfe de astădată, ci li dă ocazie fiecăruia, ca să și împlinească datorițele sale de patriot folosind binele public în forma unei plasări de capital în condiții extraordinar de favorabile.

Să dovedim dar, că conștiința națională ungurească dă prin fapte semne de viață în aceste clipe istorice. Fiecare-căruiă l-se dă posibilitatea să caute să la parte la semnarea acestor obligațiuni în raport cu starea materială proprie. Succesul acestei emisiuni va face cunoscută înaintea întregel lumi puterea maghiarismului, va face să crească înaintea străinătății presigii patriei noastre și va contribui mult la înfrângerea definitivă a dușmanilor noștri asigurându-ne și pe mai departe dezvoltarea pașnică, neconturbată de nimeni.

ȘTIRI.

— 29 Octomvrie v. 1914.

Mort pe câmpul de onoare.

† Ioan Petra, prim-contabil la Drăganul în Beiuș, sublocotenent în rez., nepot al d-lui N. Petra Petrescu, după cum ni-se scrie, a căzut pe câmpul de luptă din Galiția. Răposatul a fost un bărbat inteligent, român de inimă, plin de răvnă pentru cauzele noastre, caracter cinstit și foarte zeos. El lasă regrete generale între cunoscuții în cercul cărora se bucura de toată simpatia.

Adresăm familiilor înfrățite sincere condolențe iar celui, ce-și doarme somnul de veci în pământul Galiției, li zicem strămoșescul »Odihnească în pace«!

† Postul D. Anghel. La încheierea foilor primim din București trista veste, că postul D. Anghel s'a sinucis. Caută ar fi neînțelegeri familiare.

Pentru fondul ziaristilor a mai contribuit prin administrația, ziarului nostru d-l Dr. Romul Curta 10 cor. în amintirea scumpului său prietin † Fabiu Bontescu.

Pentru culina li populară a contribuit d-l prof. Răner 10 cor. Frumosească sincere mulțumiri. Conducerea culinei.

Țigarata pentru răniți. Un comitet de dame din Brașov a așezat la intrarea cafenelelor din loc cutii de lemn pentru strângerea de țigarete pe seama soldaților răniți. Ținând cont de scopul nobil urmărit de acest comitet apelăm la publicul nostru generos să sprijinească inițiativa laudabilă a damelor din Brașov.

Pentru masa studenților români din Brașov s'au mai făcut următoarele contribuții. În amintirea regretatului † Alexandru Bogdan dela d-l prof. Michail Stola din Brad 10 cor. — Dela N. N. prin filiala »Albinei« cor. 40.

Primească maritimii donatori sincerile noastre mulțumiri. — Direcțiunea școlilor medii gr. or. române din Brașov.

Proprietar: Tip. A. Mureșianu & Branisce & Comp. Redactor responsabil: Ioan Lacea.

COFETĂRIA FLAGNER

Se va deschide Joi în 12 Noemvrie în Localul cel nou Strada Vămii Nr. 12.